

«ТАТАРСТАН РЕСПУБЛИКАСЫ ФЭННЭР АКАДЕМИЯСЕНЕЦ
ТАТАР ЭНЦИКЛОПЕДИЯСЕ ИНСТИТУТЫ»
ДӘҮЛӘТ УЧРЕЖДЕНИЕСЕ
ГОСУДАРСТВЕННОЕ УЧРЕЖДЕНИЕ
«ИНСТИТУТ ТАТАРСКОЙ ЭНЦИКЛОПЕДИИ
АКАДЕМИИ НАУК РЕСПУБЛИКИ ТАТАРСТАН»

№ 6 от "23" "09" 2011 г.
на № _____ от " _____ " _____ 2011 г.

420015 г.Казань, ул.Пушкина, 56
тел. (843) 238-35-82, 238-25-68
тел./факс (843) 238-25-58
E-mail: info-ite@mail.ru

Татарстан Республикасы
Дәүләт Советының
Мәдәният, фән, мәгариф
һәм милли мәсьәләләр
комитеты рәисе
Разил Исмагыйль улы Вәлиевкә

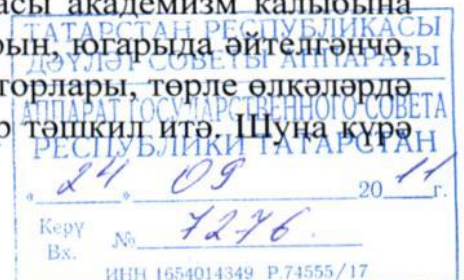
Хөрмәтле Разил әфәнде!

Сезнең Татар Википедиясен жәелдерүгә булышлык итү турындагы мөрәжәгатегезгә (8.09.2011) жавап йөзеннән игътибарыгызны түбәндәгеләргә юнәлдәрдә идек:

Татар Википедиясе барлыкка килү, һичшиксез, ижтимагый-сәяси әһәмияткә ия вакыйга, чөнки ул татар теленең интернет челтәреннән читтә дә таралашына, кулланылышына, гомумән алганда, яшәшенә һәм үсешенә хезмәт итә.

Шул ук вакытта, искәртик, Википедия баштан ук ирекле, һәртөрле цензурадан азат интернет-энциклопедия булып дөньяга килә, теләге булган һәр кеше аның авторы була ала. Мәкаләләргә бу рәвешле урнаштыруның уңай яклар белән бергә тискәре яклары да бар: беренче чиратта бу төр энциклопедиянең субъективлык белән сыйфатлануын әйтергә кирәк. Мәкаләләргә сайлап алуның катгый критерийлары юк, аларның фәннилегә шикле, нәкъ шушы сәбәпләр проектны ышанычсыз итә. Бу әле – йомшак итеп әйткәндә; Ә мәсьәләгә таләпчән күз белән карасак, Википедияне “электрон чүп кәржине”нә тиңләргә дә була.

Күптомлы Татар энциклопедиясе нигезендә тарихи дәрәҗәле, фәннилек, объективлык ята, терминнар һәм персоналийлар (шәхесләр исемлегә) аерым критерийлардан чыгып, республиканың абруйлы галимнәре тарафыннан сайлап алына, энциклопедиянең эчтәлегә һәм формасы академизм калыбына салынган дип әйтергә кирәк. Энциклопедия авторларын, югарыда әйтелгәнчә, галимнәрнең иң абруйлылары: академиклар, фән докторлары, төрле өлкәләрдә Татарстан һәм Россия күләмендә танылган белгечләр тәшкил итә. Шуңа күрә

күптомлы Татар энциклопедиясе һәм Татар Википедиясе төзүнең максатлары һәм алгоритмы, әлбәттә, бер-берсеннән бик нык аерыла.

Бүгенге көнгә Татар энциклопедиясе лөгательге 20 меңләп термин, төшенчә һәм шөхес исемен эченә ала. Бу шул ук санда мәкалә эзерләнгән дигән сүз. Аларның 6 меңләбе энциклопедиянең татарча вариантында (I һәм II том) татар телендә дөнья күрдә. Бу мәкаләләргә Татар Википедиясенә турыдан-туры күчерү (11341 мәкалә эзер), әлбәттә, безне сан ягыннан Чуаш Википедиясенә (12911 мәкалә) якынайтыр, әмма Казакъ (75710 мәкалә), Әзәрбайжан (81682 мәкалә), Төрөк Википедиясен (172538 мәкалә) барыбер куып житә алмабыз. Шунысын да онытмыйк: Татар энциклопедиясе материаллары авторлык хокуклары турындагы канун нигезендә яклана.

Татар энциклопедиясе институты Татар Википедиясен оештыручылар белән хезмәттәшлеккә эзер, шул исәптән энциклопедия томнарында урын алган материалларны уртаклашу юлы белән дә (Авторлык хокуклары турындагы законга хилафлык килмәгән очракта).

Сүз азагында Татар энциклопедиясе институтының алдагы ниятләре белән таныштыру урынлы булыр: иң якын планыбыз – энциклопедиябезнең һәм русча һәм татарча электрон версиясен булдырып, язма версиягә тәңгәл рәвештә яңартып тору. Әлбәттә, энциклопедия хәзинәләреннән теләге булган һәр кеше бушлай файдалана алачак. Менә бу юл Татар интернеты үсешендә әһәмиятле адым булыр.

ТР Фәннәр академиясенен
Татар энциклопедиясе институты
директоры

Р.М.Вәлиев